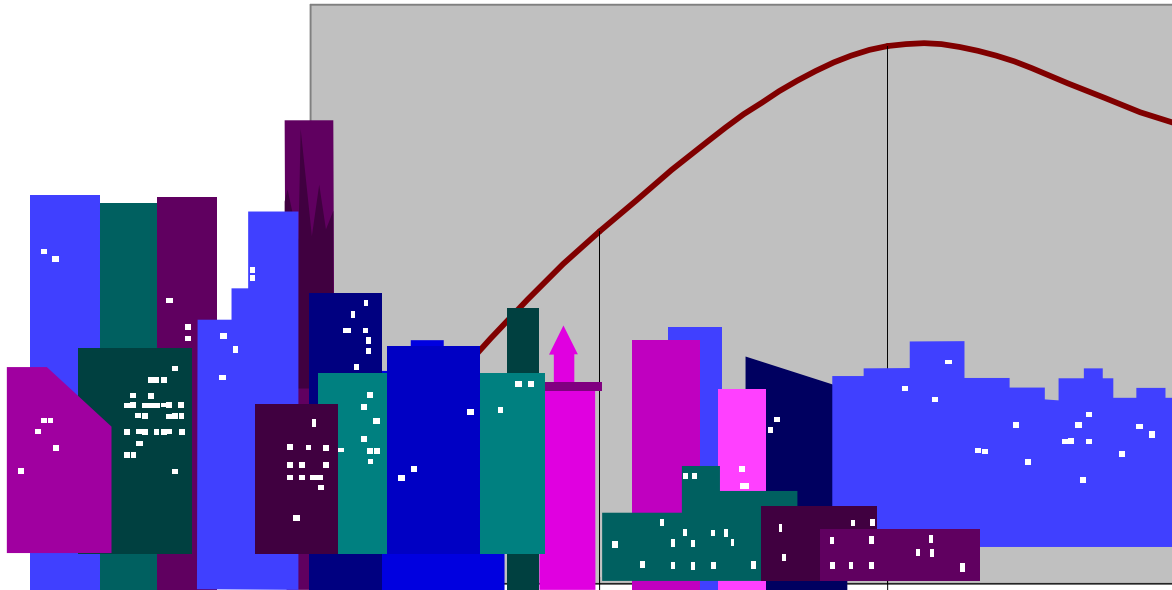

**GŁÓWNY URZĄD
NADZORU
BUDOWLANEGO**

R U C H B U D O W L A N Y
w 2010 roku

Warszawa, 8 lutego 2011 r.

1. Wprowadzenie

Badania ruchu budowlanego są prowadzone w Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego już od 1995 roku. Ich podstawą jest ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o *statystyce publicznej* (Dz. U. Nr 88, poz. 439 z późn. zm.), która określa zasady i sposób prowadzenia badań, gromadzenia oraz opracowywania zebranych danych, a także udostępniania i rozpowszechniania wyników jako oficjalnych danych statystycznych.

Prezentowane dane źródłowe pochodzą ze sprawozdań urzędów wojewódzkich i starostw oraz wojewódzkich i powiatowych inspektoratów nadzoru budowlanego. Materiał statystyczny z województw przesyłany jest do Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego dwa razy w roku przez dyrektorów wydziałów w urzędach wojewódzkich, właściwych w sprawach administracji architektoniczno-budowlanej oraz przez wojewódzkich inspektorów nadzoru budowlanego.

Analizy dotyczące obiektów budowlanych przekazanych do użytkowania oraz rozbiórek realizowane są w ramach programu badań statystyki publicznej, natomiast analizy pozwoleń na budowę – prowadzone są jako badania własne, pomocne dla realizacji zadań statutowych Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Zbierane informacje dotyczą liczby wydanych decyzji oraz liczby obiektów objętych pozwoleniami na budowę.

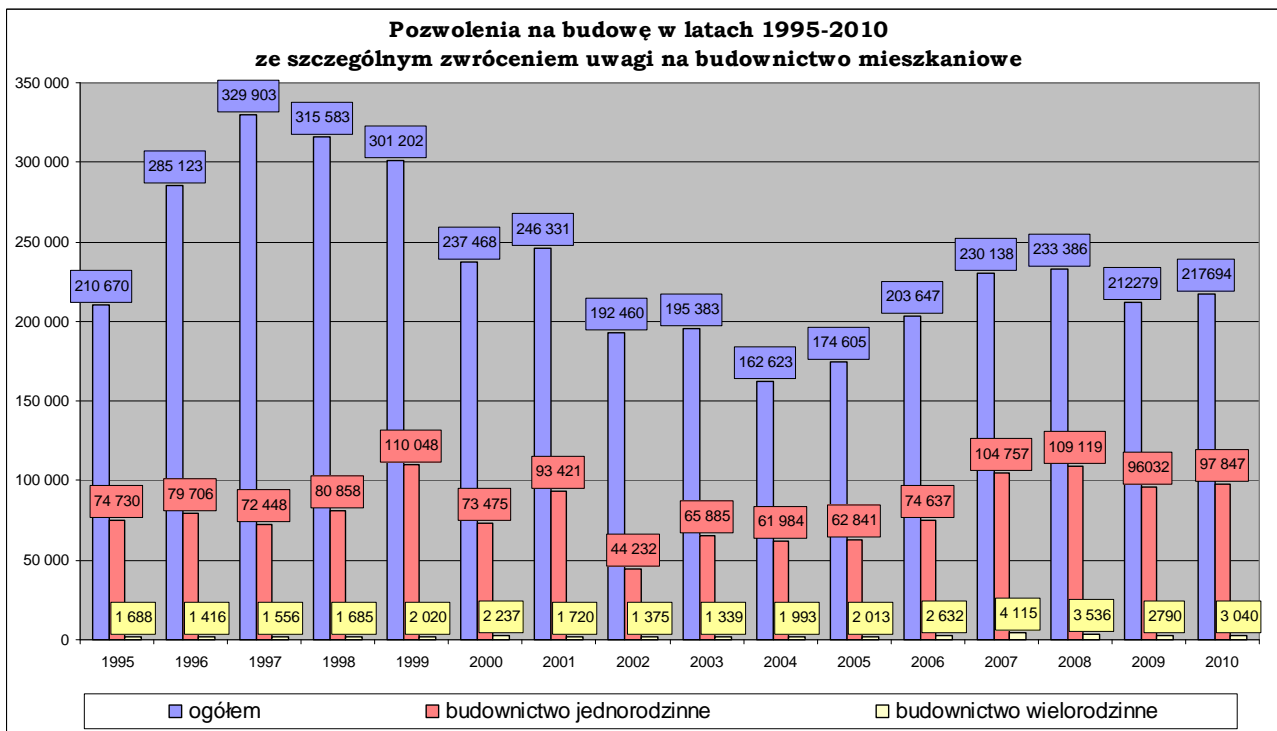
Zakres badań jest systematycznie powiększany. Od 2006 r. rozszerzono badania o liczbę decyzji legalizujących samowole budowlane. Zmiana została wprowadzona rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 178, poz. 1482 z późn. zm.) *w sprawie programu badań statystycznych, statystyki publicznej na rok 2006* oraz rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2005 r. *w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2006* (Dz. U. z 2010 r. Nr 106, poz. 676 z późn. zm.).

W 2009 r. zaczęto zbierać informacje na temat liczby zezwoleń na realizację inwestycji drogowych (oraz liczby objętych nimi obiektów) wydanych na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 193, poz. 1194 z późn. zm.). Celem tego rozszerzenia było bieżące badanie skuteczności działania specustawy drogowej, uchwalonej dla przyspieszenia realizacji inwestycji drogowych.

W drugim półroczu 2010 r. analizy wzbogacono o dane na temat liczby zezwoleń na budowę obiektów przeciwpowodziowych (na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowy przeciwpowodziowych, Dz. U. Nr 143, poz. 963).

2. Pozwolenia na budowę

Dane statystyczne o wydawanych pozwoleń na budowę obiektów budowlanych pozwalają na określenie przyrostu liczby obiektów budowlanych w poszczególnych grupach rodzajowych w roku bieżącym w stosunku do lat przeszłych oraz na sformułowanie prognozy odnoszącej się do lat następnych.

W roku 2010 wydano **217 694 pozwolenia** dla **246 015 obiektów budowlanych**, podczas gdy w 2009 r. liczby te wynosiły odpowiednio 212 279 pozwoleń dla 229 845 obiektów budowlanych, a w 2008 r. – 233 386 pozwoleń dla 253 778 obiektów budowlanych.

W latach 2005-2008 obserwowano stałą tendencję wzrostową liczby wydawanych pozwoleń na budowę. Znaczny spadek odnotowano w 2009 r. – o 9% w stosunku do roku 2008. Natomiast w 2010 r. w porównaniu z rokiem 2009 odnotowano niewielki **wzrost** liczby wydawanych pozwoleń na budowę - o **5415, tj. o 3%**.

2.1. Pozwolenia na budowę wydawane dla poszczególnych rodzajów obiektów budowlanych

W 2010 r. w stosunku do roku 2009 nastąpił **wzrost** liczby wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę w 9 (na 11) badanych rodzajach obiektów.

Przyrost ten (w ujęciu procentowym) kształtuje się następująco:

- budownictwo na terenach zamkniętych (w tym na terenach kolejowych) o 35 %,
- budowle wodne o 12 %,
- budynki wielorodzinne o 9 %,
- budynki gospodarczo-inwentarskie o 8 %,
- rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne o 6 %,
- budynki zamieszkania zbiorowego o 4 %,
- budynki jednorodzinne o 2 %,
- budynki przemysłowe i magazynowe o 2 %,
- budynki użyteczności publicznej o 1 %.

Natomiast **spadek** liczby wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę odnotowano w 2 badanych rodzajach obiektów, tj. w:

- obiektach infrastruktury transportu o 1 %,
- obiektach pozostałych o 2 %.

Oddzielnego omówienia wymaga kategoria obiektów infrastruktury transportu, które są budowane nie tylko na podstawie pozwoleń na budowę, ale również na podstawie *zezwoleń na realizację inwestycji drogowych* wprowadzonych ustawą z dnia 10 kwietnia 2003 r. o *szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych* (Dz. U. Nr 193, poz. 1194 z późn. zm.). W roku 2010 wydano 1751 takich zezwoleń dla 3033 obiektów, co w porównaniu z rokiem 2009 stanowi wzrost liczby zezwoleń o 62% i liczby obiektów drogowych o 81%.

Łącznie zezwoleń i pozwoleń dla obiektów infrastruktury transportu wydano:

- w 2010 r. – 9062 dla 11 529 obiektów,
- w 2009 r. – 8481 dla 9 978 obiektów.

Porównanie tych liczb wykazuje, że ogólna liczba decyzji wzrosła o 7%, a liczba obiektów, objętych tym decyzjami wzrosła o 16%.

W 2010 r. w kategorii budowli wodnych wydano 24 zezwolenia na realizację budowli przeciwpowodziowych.

W **stosunku do 2008 r. wzrost** liczby wydanych pozwoleń na budowę odnotowano tylko w kategorii budownictwa na terenach zamkniętych - o **9%**. Bez zmian pozostaje liczba wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę w kategorii budynków użyteczności publicznej.

W pozostałych 9 badanych rodzajach budownictwa utrzymuje się **spadek** liczby wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę. I tak:

- budynki przemysłowe i magazynowe o 15 %,
- budynki wielorodzinne o 14 %,
- budynki jednorodzinne o 13 %,
- budynki gospodarcze o 5 %,
- obiekty infrastruktury transportu o 8 %,
- rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne o 9 %,
- budynki zamieszkania zbiorowego o 5 %,
- budowle wodne o 5 %,
- obiekty pozostałe o 4 %.

2.2. Pozwolenia na budowę w podziale na regiony i województwa

W roku 2010 najwięcej pozwoleń wydano w województwie mazowieckim – 34631, a najmniej w województwie opolskim – 3130.

W porównaniu z rokiem 2009 w 2 regionach nie odnotowano zmian (Region Centralny i Północno-Zachodni), spadek utrzymuje się w Regionie Wschodnim (o 3%) i Regionie Południowo-Zachodnim (o 1%). Znaczący wzrost nastąpił w Regionie Północnym (o 23%), w tym o 131% w województwie kujawsko-pomorskim. Ogółem liczba wydanych pozwoleń w 2010 r. w stosunku do 2009 r. wzrosła o 3%.

W porównaniu z rokiem 2008 we wszystkich regionach utrzymuje się spadek liczby wydanych pozwoleń (największy w Regionie Północnym o 23%), chociaż w 3 województwach (świętokrzyskim, zachodniopomorskim i kujawsko-pomorskim) odnotowano wzrost; najwyższy w kujawsko-pomorskim o 131%, w którym liczba pozwoleń na budowę wydanych m. in. dla obiektów jednorodzinnych, infrastruktury transportu, rurociągów i linii elektroenergetycznych oraz telekomunikacyjnych, budynków gospodarczo-inwentarskich powiększyła się blisko dwukrotnie. Ogółem liczba pozwoleń wydanych w 2010 r. w stosunku do 2008 roku jest mniejsza o 9%.

2.3. Zezwolenia na inwestycje drogowe

Najwięcej zezwoleń na realizację inwestycji drogowych w roku 2010 wydano w Regionie Centralnym – 390 dla 524 obiektów, w tym w województwie mazowieckim – 286 zezwoleń dla 350 obiektów. Na drugim miejscu znajduje się Region Wschodni – 371 zezwoleń dla 606 obiektów.

Najmniej zezwoleń wydano w Regionie Południowo-Zachodnim – 126 dla 140 obiektów (w tym w województwie opolskim 61 zezwoleń dla 75 obiektów). Jednak biorąc pod uwagę, że w stosunku do roku 2009 liczba wydanych w tym regionie decyzji wzrosła i że jest to najmniejszy region, to nie można tych danych traktować jako objawu słabej aktywności gospodarczej.

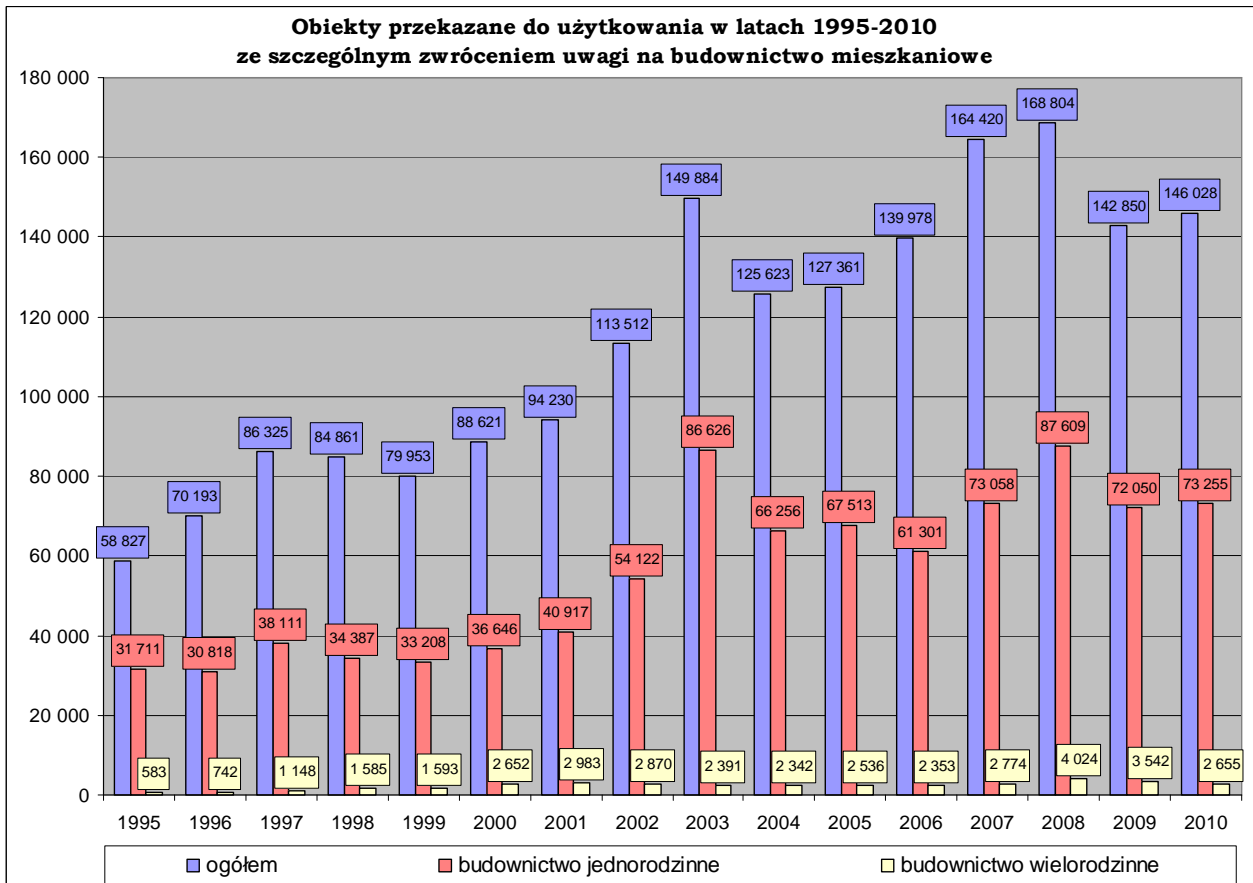
3. Obiekty budowlane przekazane do użytkowania

Dane statystyczne o liczbie obiektów budowlanych oddawanych do użytkowania pozwalają na określenie realnego przyrostu nowych zasobów budowlanych i pośrednio długości trwania procesu budowlanego.

Wśród obiektów oddawanych do użytkowania są:

- 1) obiekty budowlane wybudowane na podstawie pozwolenia na budowę, które wymagały uzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie,
- 2) obiekty budowlane wybudowane na podstawie pozwolenia na budowę, które nie wymagały uzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie,
- 3) obiekty budowlane, w stosunku do których organy nadzoru budowlanego przeprowadziły postępowania legalizacyjne, wynikające z art. 49 ust. 5 oraz naprawcze wynikające z art. 51 ust. 4.

Począwszy od 1995 r. aż do 2008 r., pomimo nieznaczących wahań, liczba obiektów przekazanych do użytkowania wzrastała (niewielkie spadki odnotowano w 1998 r. – o 1,7% i 1999 r. – o 5,8%). Wyjątkowy był rok 2003, w którym w stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost aż o 32% (149 884 obiektów oddanych do użytkowania).

W 2010 r. przekazano do użytkowania 146 028 obiektów. W porównaniu z 2009 r., w którym oddano do użytkowania 142 850 obiektów jest to **wzrost o 2 %**, ale w porównaniu z rokiem 2008 utrzymuje się spadek **(o 13 %)**.

Z analizy struktury obiektów oddanych do użytkowania wynika, że w porównaniu z rokiem 2009 **w 2010 r. nastąpił spadek** w 4 (z 11) badanych kategorii budownictwa.

I tak:

- budownictwo na terenach zamkniętych o 15 %,
- budynki wielorodzinne o 25 %,
- budynki przemysłowe i magazynowe o 4 %,
- obiekty pozostałe o 10 %.

Natomiast **wzrost** odnotowano w 7 kategoriach:

- budynki zamieszkania zbiorowego o 11 %,
- budynki użyteczności publicznej o 9 %,
- rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne o 12 %,
- obiekty infrastruktury transportu o 19 %,
- budowle wodne o 5 %,
- budynki jednorodzinne o 2 %,
- budynki gospodarczo inwentarskie o 2 %.

W porównaniu **z rokiem 2008 wzrost** liczby oddanych obiektów wystąpił jedynie w 3 kategoriach:

- rurociągi, linie telekomunikacyjne i energetyczne o 23 %,
- budynki zamieszkania zbiorowego o 24 %,
- obiekty infrastruktury transportu o 18 %.

Natomiast **spadek utrzymuje** się w 7 kategoriach:

- budownictwo na terenach zamkniętych o 25 %,
- budynki wielorodzinne o 34 %,
- budynki jednorodzinne o 16 %,
- budynki użyteczności publicznej o 9 %,
- budynki gospodarczo-inwentarskie o 27 %,
- budynki przemysłowe i magazynowe o 23 %,
- budowle wodne o 16 %,
- obiekty pozostałe o 26 %.

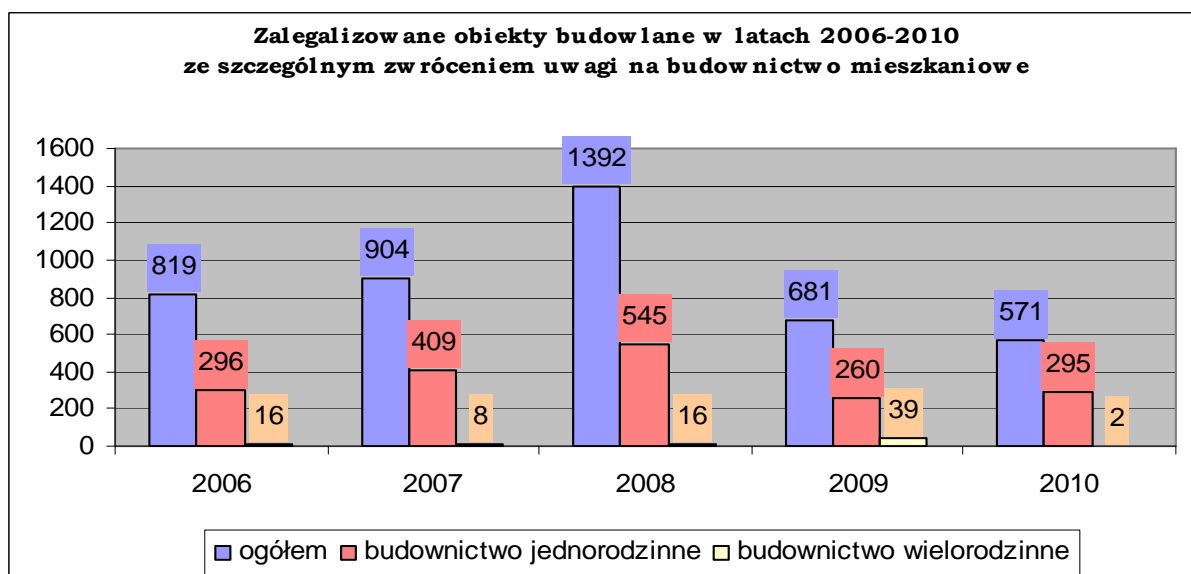
Warto zauważyć, że mimo utrzymującego się spadku ogólnej liczby obiektów oddanych do użytkowania, w kategoriach obejmujących budownictwo infrastrukturalne odnotowuje się w ostatnich latach wzrost.

W ujęciu regionalnym **w stosunku do roku 2009** nieznaczny spadek liczby obiektów oddanych do użytkowania odnotowano w regionach Centralnym, Południowym i Północno-Zachodnim (odpowiednio o 3% , 1% i 1%). Natomiast wzrost nastąpił w 3 pozostałych: Wschodnim – o 19%, w Północnym – o 5% i w Południowo-Zachodnim – o 1%. W układzie wojewódzkim najwięcej obiektów oddano do użytku w województwie mazowieckim – 22682, najmniej w opolskim – 2882.

W stosunku do roku 2008 we wszystkich regionach utrzymuje się spadek liczby obiektów oddawanych do użytku (największy w Regionie Południowym – o 24%). W układzie wojewódzkim tylko w podlaskim odnotowano wzrost o 19%, w pozostałych województwach mamy do czynienia ze spadkiem liczby oddanych obiektów, najwyższy jest w województwie śląskim – o 30%.

4. Zalegalizowane obiekty budowlane

Badania dotyczące liczby decyzji legalizujących samowole budowlane prowadzone są od 2006 r. Możliwość doprowadzenia do stanu zgodnego z obowiązującym prawem bez konieczności dokonywania rozbiórki, po wniesieniu odpowiedniej opłaty legalizacyjnej, dała nowelizacja ustawy - Prawo budowlane, wprowadzona ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o zmianie ustawy - Prawo budowlane oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 718).

W 2010 roku wydano ogółem **571 decyzji legalizujących samowole budowlane**. Jest to **o 16% (o 110 decyzji) mniej** niż w 2009 r., w którym wydano 681 takich decyzji i **o 59% mniej** niż w roku 2008, w którym wydano ich 1392.

Zauważalna jest więc już tendencja spadkowa w tym obszarze. Najwięcej decyzji legalizacyjnych wydano w województwie mazowieckim – *234 decyzje*, co stanowi 23,4% wszystkich decyzji wydanych w kraju.

Tak jak w latach poprzednich, najwięcej decyzji legalizacyjnych dotyczyło budynków jednorodzinnych – 295, co stanowi 51,7% wszystkich decyzji legalizacyjnych. W stosunku do 2009 r. w tej kategorii nastąpił wzrost o 13%.

Zalegalizowano także 182 budynki gospodarcze i inwentarskie (wzrost o 7%), 27 budynków przemysłowych i magazynowych (spadek o 56%) oraz 25 budynków użyteczności publicznej (spadek o 53%), a także 1 budowlę wodną, podczas gdy w 2009 r. zostało zalegalizowanych 21 takich budowli.

W stosunku do roku 2008 nastąpił spadek we wszystkich obszarach budownictwa. Największy w budownictwie wielorodzinnym o 88%, w kategorii budynków jednorodzinnych o 46%, a w pozostałych o ponad 50%.

Ogółem **w latach 2006-2010 wydano 4367 decyzji legalizujących samowole budowlane**. W przeważającej liczbie dotyczyły budynków jednorodzinnych – 41,3% (*1805 decyzji*) oraz budynków gospodarczo-inwentarskich – 29,1% (*1272 decyzje*).

Na liczbę wydanych decyzji legalizujących mają wpływ następujące czynniki:

- 1) intensywność rozwoju gospodarczego danego terenu, a zwłaszcza ruchu budowlanego,
- 2) liczba samowoli budowlanych na danym terenie,
- 3) aktywność organów nadzoru budowlanego, zmierzająca do wykrywania samowoli budowlanych oraz wszczynania postępowań w tych sprawach,
- 4) świadomość inwestorów, właścicieli i zarządców obiektów budowlanych w zakresie obowiązujących przepisów prawa budowlanego oraz możliwości legalizacji samowoli budowlanych.

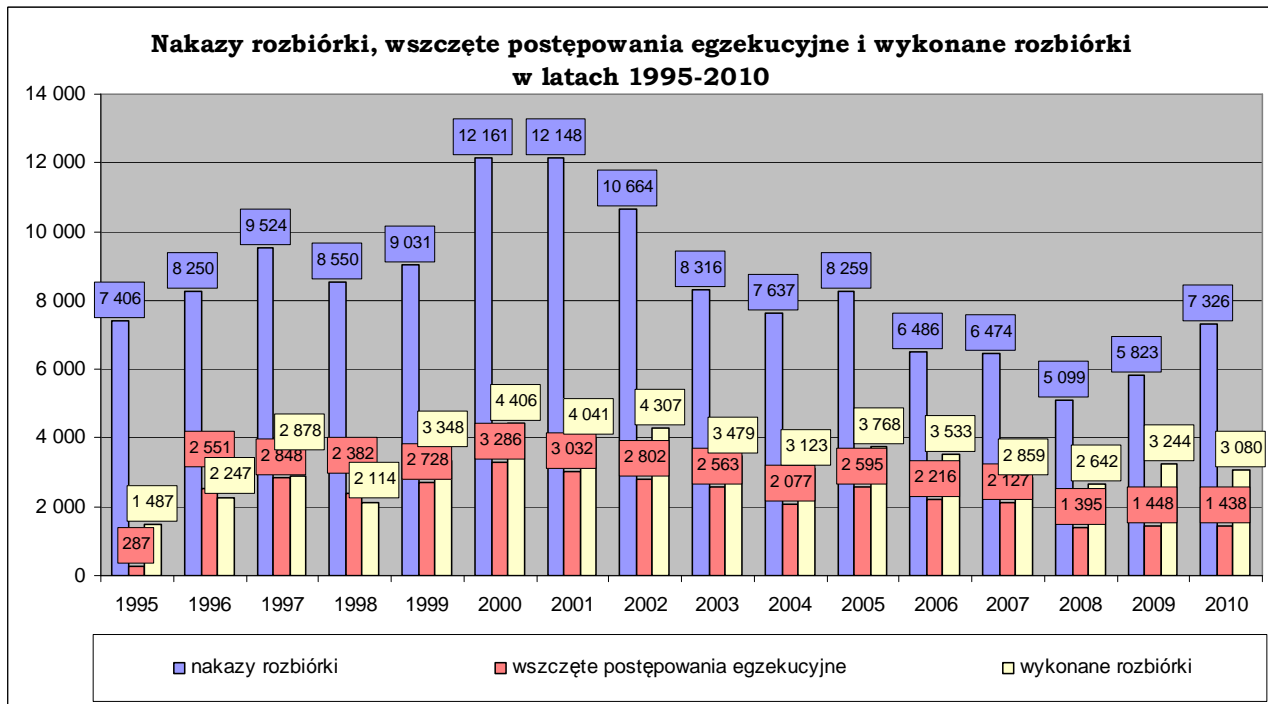
5. Rozbiórki obiektów budowlanych

Dane dotyczące rozbiórek obiektów budowlanych zostały ujęte w zestawieniach obejmujących decyzje nakazujące rozbiórkę, wszczęte postępowania egzekucyjne oraz wykonane rozbiórki. Zebrane dane:

- dostarczają informacji o liczbie rozbiórek i ich strukturze w podziale na budynki mieszkalne i inne obiekty budowlane;
- są podstawą oceny skuteczności działania w tym zakresie obowiązującej ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (dane o rozbiórkach wykonanych z podziałem na rozbiórki wykonane przez zobowiązanego oraz w drodze wykonania zastępczego);
- pozwalają ocenić skuteczność działania organów na podstawie różnicy między liczbą wydanych nakazów rozbiórki a liczbą wykonanych rozbiórek;
- mogą być pomocne przy ocenie stanu zasobów budowlanych z uwzględnieniem zasobów mieszkaniowych (dane dotyczące nakazów rozbiórek orzeczonych na podstawie przepisów rozdziału 6 Prawa budowlanego, tzn. ze względu na niewłaściwy stan techniczny budynków);
- rzucają dodatkowe światło na efektywność działania instrumentu weryfikującego niezgodne z prawem realizowanie robót budowlanych, czyli instytucji legalizacji samowoli budowlanych.

Decyzje nakazujące rozbiórkę wykazane zostały według określonych przypadków naruszenia przepisów *ustawy - Prawo budowlane*:

- 1) budowy bez pozwolenia na budowę (art. 48),
- 2) budowy prowadzonej niezgodnie z warunkami pozwolenia na budowę (art. 50a i 51),
- 3) niewłaściwego utrzymania obiektów budowlanych (art. 66 i 67).

Od 2001 r. pomimo nieznacznych wahań (np. wzrostu w 2005 r.) w kategorii rozbiórek, utrzymywała się tendencja spadkowa. Natomiast w 2010 r. odnotowano – w stosunku do lat 2009 i 2008 – znaczny wzrost liczby wydanych nakazów rozbiórki. Należy przypuszczać, że przyczyną wzrostu są zniszczenia popowodziowe. Wykonano za to mniej rozbiórek i wszczęto mniej postępowań egzekucyjnych.

Generalnie dane zobrazowane wyżej na wykresie przemawiają na korzyść inwestorów i mogą świadczyć o ich coraz lepszej znajomości przepisów prawa budowlanego, jak również o świadomości konsekwencji działań niezgodnych z prawem.

5.1. Nakazy rozbiórki

W 2010 r. wydano ogółem **7326 nakazów rozbiórki**. W porównaniu z 2009 r., w którym wydano 5823 takich nakazów, jest to wzrost o 26 % (o 1503 nakazy), a w porównaniu z rokiem 2008 (5099 nakazów) o 44%. W poszczególnych obszarach odnotowano następujące zmiany:

- liczba nakazów spowodowanych samowolami budowlanymi, tj. budową bez pozwolenia (3220 decyzji) – jest to 44% ogólnej liczby wydanych nakazów, **zmaląła o 1% w stosunku do 2009 r.** (3239 decyzji) **i wzrosła o 25% w stosunku do 2008 r.** (2573 decyzji);
- liczba nakazów spowodowanych prowadzeniem budów niezgodnie z warunkami pozwolenia na budowę (871 nakazów) – jest to 11,9% ogólnej liczby wydanych nakazów, **zmaląła o 9% w stosunku do 2009 r.** (962 decyzje) **i o 6% w stosunku do 2008 r.** (926 decyzji);

- liczba nakazów spowodowanych niewłaściwym utrzymaniem obiektów budowlanych (3235 decyzji) – jest to 44,2% ogólnej liczby wydanych nakazów, **wzrosła o 99%** w stosunku do 2009 r. (1622 decyzji) i **o 102%** w stosunku do 2008 r. (1600 decyzji).

Można przypuszczać, że dwukrotny wzrost liczby nakazów rozbiórek jest skutkiem:

- 1) powodzi, która miała miejsce w 2010 roku,
- 2) starzenia się obiektów budowlanych (zwłaszcza budynków), co w efekcie uniemożliwia ich dalsze użytkowanie,
- 3) zintensyfikowania kontroli prowadzonych przez nadzór budowlany w zakresie właściwego utrzymywania i użytkowania obiektów, zgodnie z art. 61 *ustawy - Prawo budowlane*.

W 2010 r. **najwięcej** nakazów rozbiórek wydano w województwie podkarpackim (939), **najmniej** w województwie opolskim (77). W porównaniu do 2009 r., w sześciu województwach zanotowano spadek liczby nakazów rozbiórki – największy w województwie kujawsko-pomorskim o 28%. W dziewięciu województwach nastąpił wzrost, w tym znaczący (powyżej 150%) w województwach: podkarpackim o 196% i świętokrzyskim o 161%. W województwie lubelskim nie zanotowano zmian.

W stosunku do 2008 r. w dwunastu województwach zanotowano wzrost liczby nakazów, największy w województwach podkarpackim o 254% i świętokrzyskim o 232%, a spadek w czterech, największy w kujawsko-pomorskim o 43%.

- W kategorii **budynków mieszkalnych** w 2010 r. wydano nakazy rozbiórki z tytułu:
- samowoli budowlanej (*art. 48*) – 430 nakazów (5,9% ogólnej liczby wydanych nakazów),
 - realizacji budowy niezgodnie z warunkami pozwolenia (*art. 50a i 51*) – 229 nakazów rozbiórki (3,1% ogólnej liczby wydanych nakazów),
 - niewłaściwego utrzymania obiektów budowlanych (*art. 67*) – 1497 nakazów (**20%** ogólnej liczby wydanych nakazów).

5.2. Rozbiórki wykonane

W 2010 r. **wykonano ogółem 3080 rozbiórek** z tytułu:

- samowoli budowlanej (*art. 48*) – 1667 rozbiórek (54% ogólnej liczby wykonanych rozbiórek),
- realizacji budowy niezgodnie z warunkami pozwolenia (*art. 50a i 51*) – 258 rozbiórek (8,4% ogólnej liczby wykonanych rozbiórek),
- niewłaściwego utrzymania obiektów budowlanych (*art. 67*) – 1155 rozbiórek (37,5% ogólnej liczby wykonanych rozbiórek).

Liczba rozbiórek wykonanych w 2010 r. (3080) była ogółem mniejsza o 5% (o 164 rozbiórki) od wykonanych w 2009 r. (3244). W poszczególnych kategoriach kształtowało się to następująco:

- zmalała o 20% liczba rozbiórek spowodowanych samowolami budowlanymi (z 2078 w 2009 r. do 1667 w 2010 r.);
- wzrosła o 2% liczba rozbiórek spowodowanych prowadzeniem budów niezgodnie z warunkami pozwolenia na budowę (z 252 w 2009 r. do 258 w 2010 r.);
- wzrosła o 26% liczba rozbiórek spowodowanych niewłaściwym utrzymaniem obiektów budowlanych (z 914 w 2009 r. do 1155 w 2010 r.).

W porównaniu z rokiem 2008 (2642) liczba rozbiórek ogółem wzrosła o 16,5%. W tym:

- wzrosła o 10% liczba rozbiórek spowodowanych samowolami budowlanymi (z 1516 w 2008 r. do 1667 w 2010 r.),
- wzrosła o 4% liczba rozbiórek spowodowanych prowadzeniem budów niezgodnie z warunkami pozwolenia na budowę (z 248 w 2008 r. do 258 w 2010 r.),
- wzrosła o 31,5% liczba rozbiórek spowodowanych niewłaściwym utrzymaniem obiektów budowlanych (z 878 w 2008 r. do 1155 w 2010 r.).

Struktura nakazów rozbiórki wykonanych w 2010 r. ze względu **na sposób ich wykonania** przedstawia się następująco:

- rozbiórki wykonane przez podmiot zobowiązany – 3015 rozbiórek, co stanowi 97,9% ogólnej liczby rozbiórek (spadek o 5,5% w stosunku do 2009 r. oraz wzrost o 16,8% w stosunku do roku 2008);
- rozbiórki wykonane w drodze wykonania zastępczego – 65 rozbiórek, co stanowi 2,2% ogólnej liczby wykonanych rozbiórek (wzrost o 20% w stosunku do 2009 r. oraz wzrost o 6,6% w stosunku do roku 2008).

W 2010 r. **najwięcej** rozbiórek wykonano w województwie podkarpackim (364), **najmniej** w opolskim (43). W porównaniu do 2009 r. w dziewięciu województwach zanotowano spadek liczby wykonanych rozbiórek – największy w województwie małopolskim (o 65%). Natomiast w siedmiu województwach nastąpił wzrost – największy w województwie podkarpackim (o 99%). W porównaniu do 2008 r. w ośmiu województwach nastąpił spadek liczby wykonanych rozbiórek – największy w województwie opolskim (o 42%), w pozostałych ośmiu nastąpił wzrost – największy w województwie podkarpackim (o 107%).

W 2010 r. wykonano 226 **rozbiórek budynków mieszkalnych**, w tym:

- 61 z tytułu samowoli budowlanej (art. 48), co stanowi 2% ogólnej liczby wykonanych rozbiórek,
- 4 z tytułu realizacji budowy niezgodnie z warunkami pozwolenia (art. 50a i 51), co stanowi 0,1% ogólnej liczby wykonanych rozbiórek,
- 161 z tytułu niewłaściwego utrzymania obiektów budowlanych (art. 67), co stanowi 5,2% ogólnej liczby wykonanych rozbiórek.

5.3. Wszczęte postępowania egzekucyjne

W 2010 r. wszczęto **1438 postępowań egzekucyjnych**, co stanowi niewielki spadek (o 1 % - 10 postępowań) w stosunku do 2009 r. (1448 postępowań) oraz wzrost o 3 % w stosunku do roku 2008 (1395 postępowań).

Struktura postępowań administracyjnych wszczętych w 2010 r., przedstawia się następująco:

- 1) z tytułu samowoli budowlanej (art. 48) – 857 postępowań, co stanowi 59,5% ogólnej liczby postępowań (nastąpił wzrost o 3% w stosunku do 2009 r. i wzrost o 6% w stosunku do roku 2008),
- 2) z tytułu realizacji budowy niezgodnie z warunkami pozwolenia (art. 50a i 51) – 183 postępowania, co stanowi 12,7% ogólnej liczby postępowań (nastąpił wzrost o 1% w stosunku do 2009 r. i spadek o 15% w stosunku do 2008 r.),
- 3) z tytułu niewłaściwego utrzymania obiektów budowlanych (art. 67) – 398 postępowań, co stanowi 27,7% ogólnej liczby postępowań wszczętych (nastąpił spadek o 8% w stosunku do 2009 r. i wzrost o 2% w stosunku do 2008 r.).

Najwięcej postępowań egzekucyjnych wszczęto w województwie mazowieckim (248), najmniej w opolskim (15).

6. PODSUMOWANIE

Wyniki badań ruchu budowlanego w 2010 r. pozwalają na następujące stwierdzenia:

- 1) Nastąpił wzrost liczby wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę w stosunku do roku 2009, co wskazuje na zahamowanie kryzysu gospodarczego w budownictwie (jednak liczba ta jest wciąż niższa o 9% od liczby pozwoleń na budowę wydanych w 2008 r.). W poszczególnych kategoriach budownictwa wzrost ten kształtuje się zasadniczo w granicach od 1% do 12%, nie licząc budownictwa na terenach zamkniętych (w tym kolejowego) oraz biorąc pod uwagę pozorny spadek liczby pozwoleń w dziedzinie infrastruktury transportu wynikający stąd, że od dwóch lat dla inwestycji drogowych zamiast pozwoleń na budowę są wydawane zezwolenia na realizację (na podstawie ustawy o *szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych*). Przy uwzględnieniu tych informacji, dane zbiorcze dotyczące pozwoleń na budowę pozwalają wysnuć ostrożny wniosek, że w budownictwie notuje się równomierny, aczkolwiek niezbyt szybki, wzrost.
- 2) W porównaniu z rokiem 2009 o 2% wzrosła ogólna liczba obiektów przekazanych do użytkowania. Jednak w porównaniu z rokiem 2008 liczba ta, tak jak i liczba pozwoleń na budowę, jest nadal niższa (o 13%). Z niepokojem należy przy tym odnotować spadek liczby oddawanych do użytku budynków wielorodzinnych o 25 % w stosunku do roku 2009 oraz o 14% w stosunku do roku 2008. Tendencja ta może być związana z obniżonym popytem na mieszkania.
- 3) Nadal maleje ogólna liczba legalizowanych obiektów budowlanych (w porównaniu z 2009 r. o 16%, z rokiem 2008 o 59%). Jest to pozytywna tendencja wskazująca na większe poszanowanie prawa przez inwestorów.
- 4) Liczba nakazów rozbiórek w stosunku do roku 2009 wzrosła o 26%, a w porównaniu do roku 2008 o 44%. Analiza danych z 2010 r. wskazuje jednoznacznie, że przyczyny tak znaczącego wzrostu liczby nakazów rozbiórek należy upatrywać w zniszczeniach powodziowych i na skutek osuwania się ziemi na terenach dotkniętych ulewnymi deszczami, zwłaszcza w województwach podkarpackim, świętokrzyskim i małopolskim.
- 5) W roku 2009 rozpoczęto zbieranie informacji o decyzjach – zezwoleniach na realizację inwestycji drogowych – wydawanych na podstawie ustawy o *szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych*. Analiza danych za lata 2009 i 2010 wskazuje, że liczba tych zezwoleń wzrosła o 62%.

Ponadto w 2010 r. rozpoczęto zbieranie informacji na temat liczby zezwoleń na realizację inwestycji dotyczących budowli przeciwpowodziowych (ustawa weszła w życie w drugiej połowie 2010 r.). Od tego czasu wydano ogółem 24 decyzje realizacyjne. Natomiast od roku 2011 planuje się poszerzenie gromadzonych danych o zezwolenia na realizację inwestycji dotyczących lotnisk użytku publicznego.

Opracowano w Departamencie Prawno-Organizacyjnym
Warszawa, dnia 8 lutego 2011 r.

